

7-3697
GK.1102

T.C.

MALİYE BAKANLIĞI

Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü

Sayı : B.07.0.BMK.0.33.610-33/74

Konu : Yazılı Soru Önergesi

27.03.12* 3782

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 08/02/2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-46837 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının açıkladığı ödemeler dengesi verilerini ihtiva eden, Bursa Milletvekili Sayın Sena KALELİ'ye ait 7/3697 esas numaralı yazılı soru önergesinde yer alan hususlar aşağıda değerlendirilmiştir.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının genel ağ sitesi, <http://www.tcmb.gov.tr/odemedenge/odemet.pdf> adresinde yer alan "Ödemeler Dengesi Metodolojisi ve Türkiye Uygulaması" başlıklı detay bilgi setinde de yer aldığı şekilde; ödemeler dengesi istatistikleri bir ekonomide yerleşik kişilerin (Merkezi hükümet, parasal otorite, bankalar, gerçek ve tüzel kişiler), diğer ekonomilerde yerleşik kişiler (yurtdışında yerleşikler) ile belli bir dönem içinde yapmış oldukları mal, hizmet ve sermayeye ilişkin ekonomik işlemlerin sistematik kayıtları olarak tanımlanan ve çift kayıt ilkesi doğrultusunda Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası dahil tüm bankalardan, diğer kamu kurumlarından ve çeşitli anketler gibi farklı kaynaklardan toplanan veriler kullanılarak aylık olarak hazırlanmaktadır.

Çift kayıt ilkesi gereğince ödemeler dengesi istatistikleri konusu işlemlerin, mahiyetlerine ve finansman şekillerine göre mutlak değer olarak aynı, ancak biri pozitif diğeri negatif işaretli çift kayıtla eşanlı olarak kaydedilmesi gerekmekte ve bunun sonucunda teorik olarak "Net Hata ve Noksan (NHN)" kaleminin "0" olması beklenmektedir. Ancak, uygulamada NHN kaleminin "0" dan farklı olması genel olarak; verilerin değişik kaynaklardan elde edilmesi; değerlendirme, ölçme ve kayıt zamanı farklılıkları yaratmasından ortaya çıkmaktadır. NHN kaleminin içeriğini büyük ölçüde oluşturduğu tahmin edilen nedenlerin sayısal büyüklüklerinin kesin olarak saptanması ise mümkün olamamaktadır. Özet olarak, ödemeler dengesi istatistiklerinde Net Hata ve Noksan Kalemi, tabloya yansıyan tüm kayıtlardan sonra dengeyi sağlayan bir kalem olarak ortaya çıkmaktadır. Diğer bir ifade ile Net Hata ve Noksan Kalemi ayrıca hesaplanmamakta ancak "kalan" bir değer olarak tabloda yer almaktadır.

Bilgilerini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı